

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною**

«Основи наукових досліджень у галузі мовознавства»

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **03 – гуманітарні науки**

спеціальність **035 – філологія**

освітня програма **англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, німецька мова та література і переклад та англійська мова, французька мова та література і переклад та англійська мова, переклад (іспанська та англійська мови), переклад (китайська та англійська мови), переклад (арабська та англійська мови)**

спеціалізація

035.041 германські мови та література (переклад включно) (англ. мова) 035.043

германські мови та література (переклад включно) (нім. мова) 035.051 романські мови

та література (переклад включно) (іспан. мова) 035.055 романські мови та література

(переклад включно) (франц. мова) 035.065 східні мови та література (переклад

включно) (кит. мова) 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша –

арабська

вид дисципліни **вибіркова**

факультет **іноземних мов**

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри англійської філології

Протокол від “26” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри англійської філології

Вікторія САМОХІНА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов

Протокол від “26” серпня 2022 року № 5

Голова науково-методичної комісії

факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків – 2022

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна». Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися, критично мислити і проводити науково-дослідницьку роботу.*

Самостійна робота студентів 3 за навчальною дисципліною «Основи наукових досліджень» включає опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій; роботу з методичними матеріалами, включаючи електронні. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу, регламентується навчальним планом і складає 58 годин. Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Основи наукових досліджень у галузі мовознавства»

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів складає 3 кредити. Обсяг самостійної роботи складає 58 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назви розділів і тем	Кількість годин
Тема 1. Наука і наукове дослідження. Поняття науки та класифікація наук. Наукове дослідження: визначення та класифікація. Логічні методи пізнання. Науково-дослідницька робота (НДР) студентів. Цілі та задачі НДР.	3

Тема 2. Загальна характеристика дипломної (курсової) роботи як навчально-наукового дослідження студентів. Основні складові дипломної (курсової) роботи. Вимоги до змісту дипломної (курсової) роботи.	3
Тема 3. Правила оформлення дипломної (курсової) роботи. Загальні вимоги. Нумерація та структура розділу. Ілюстрації. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.	3
Тема 4. Правила оформлення списку використаних джерел та джерел ілюстративного матеріалу.	3
Тема 5. Головні етапи проведення наукового дослідження. Знайомство з проблемою дослідження. Аналіз стану розроблення проблеми дослідження, постановка його завдань. Процедура висування гіпотези та розробки теоретичних передумов проведення дослідження. Безпосереднє проведення теоретичного чи практичного дослідження. Обробка та аналіз результатів дослідження	3
Тема 6. Вибір об'єкта і предмета дослідження. Обґрунтування об'єкт-предметної структури дослідження. Ієрархічна система об'єкт-предметної структури дослідження. Функції об'єкт-предметної структури дослідження. Відмінності між об'єктом та предметом дослідження.	3
Тема 7. Процедура постановки мети НД. Постановка завдань НД. Перехід від завдань до питань НД. Пошук інформації за темою дослідження.	4
Тема 8. Підготовка та захист студентських науково-дослідницьких робіт. Особливості підготовки рефератів та доповідей. Особливості підготовки та презентації курсових робіт. Особливості підготовки та захисту дипломних робіт.	4
Тема 9. Філологічні науки, базові поняття. Структурна лінгвістика. Семасіологія.	4
Тема 10. Прагматика.	4
Тема 11. Лінгвістика тексту. Стилїстика.	4
Тема 12. Когнітивна лінгвістика.	4
Тема 13. Функціональна лінгвістика.	4
Тема 14. Комунікативна лінгвістика.	4
Тема 15. Еколінгвістика.	4
Тема 16. Методика викладання іноземних мов (прикладна лінгвістика).	4
<i>Усього годин</i>	58

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
Тема 1.	Наука і наукове дослідження. Поняття науки та класифікація наук. Наукове дослідження: визначення та класифікація. Логічні методи пізнання. Науково-дослідницька робота (НДР) студентів. Цілі та задачі НДР.	3	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 2.	Загальна характеристика дипломної (курсової) роботи як навчально-наукового дослідження студентів. Основні складові дипломної (курсової) роботи. Вимоги до змісту дипломної (курсової) роботи.	3	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 3.	Правила оформлення дипломної (курсової) роботи. Загальні вимоги. Нумерація та структура розділу. Ілюстрації. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.	3	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 4.	Правила оформлення списку використаних джерел та джерел ілюстративного матеріалу.	3	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 5.	Головні етапи проведення наукового дослідження. Знайомство з проблемою дослідження. Аналіз стану розроблення проблеми дослідження, постановка його завдань. Процедура висунування гіпотези та розробки теоретичних передумов проведення дослідження. Безпосереднє проведення теоретичного чи практичного дослідження. Обробка та аналіз результатів дослідження.	3	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 6.	Вибір об'єкта і предмета дослідження. Обґрунтування об'єкт-предметної структури дослідження. Ієрархічна система об'єкт-предметної структури дослідження. Функції об'єкт-предметної структури дослідження. Відмінності	3	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)

	між об'єктом та предметом дослідження.		
Тема 7.	Процедура постановки мети НД. Постановка завдань НД. Перехід від завдань до питань НД. Пошук інформації за темою дослідження.	4	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 8.	Підготовка та захист студентських науково-дослідницьких робіт. Особливості підготовки рефератів та доповідей. Особливості підготовки та презентації курсових робіт. Особливості підготовки та захисту дипломних робіт.	4	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне)
Тема 9.	Філологічні науки, базові поняття. Структурна лінгвістика. Семасіологія	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію
Тема 10..	Прагматика	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію
Тема 11.	Лінгвістика тексту. Стилїстика.	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію
Тема 12.	Когнітивна лінгвістика.	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію

Тема 13.	Функціональна лінгвістика.	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію
Тема 14.	Комунікативна лінгвістика.	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію
Тема 15.	Еколінгвістика.	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію
Тема 16.	Методика викладання іноземних мов (прикладна лінгвістика).	4	Презентація індивідуального або групового реферату; індивідуальний відгук на реферат / презентацію

Вимоги до студентів

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні навчитися організувати теоретичне дослідження у певній галузі; визначати проблему, формулювати гіпотези та задачі дослідження та розробляти його план; обирати необхідні та найбільш оптимальні методи дослідження; вести бібліографічну роботу із залучанням сучасних інформаційних технологій; представляти висновки наукового дослідження у вигляді рефератів, звітів, наукових статей.

Форми контролю та критерії оцінювання

Завдання, винесені на самостійну роботу студентів, включені в тестові завдання для оцінювання роботи студентів у семестрі та на семестровому заліку. Передбачене формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне) та захист рефератів та представлення презентацій. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Гончарук Т. В. Основи наукових досліджень. Тернопіль, 2014. 272 с.
2. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: Кондор, 2003. 192 с.
3. Кульбабська О.В. Основи мовознавчих досліджень: модульний курс: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2009. 144 с
4. Мазур О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. філол. спец. Вінниця: Нова Книга, 2013. 120 с.
5. Чорновол–Ткаченко О.О. Основи наукових досліджень. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. 120 с.

Допоміжна література

1. Васильєв В. В. Методичні рекомендації до написання наукової праці. Дніпропетровськ, 2000. 26 с.
2. Гальчинський А., Гаєць В., Семиноженко В. К. Україна, наука і інноваційний розвиток. К, 1997. 66 с.
3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Розорінов Г.М., Співак В.М. Наукова робота за темою магістерської дисертації. Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації. Частина 2. Конспект лекцій. Київ, 2016. 83 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua/tag/atestatsiya-kadriv-vishchoi-kvalifikatsii>
2. <https://karazin.ua/>
3. sciencing.com
4. linguisticsociety.org/